

The Dominant Approach to Research in the Field of Sports Ethics

Javid Pourabdi*, Rahim Ramzaninejad**, Maryam Besharatimoghadam***

Abstract

The aim of this research is to identify the dominant approach to research in the field of sports ethics with an emphasis on sports in the Islamic Republic of Iran. The research methodology is based on a qualitative approach and employs theme analysis. The necessary data for this research was collected from all scientific-research articles, dissertations, and theses in the field of sports ethics. To ensure the reliability and transferability of the research, the results and findings were reviewed by four professors in the field of sports science, confirming both internal and external validity. In line with the pursuit of compatibility and ensuring the research's quality, the method of data analysis was reviewed and approved by two referees with expertise in sports ethics. The results indicate that the research in the field of sports ethics is centered around 55 basic concepts or codes, 13 sub-themes, and five main themes, namely organizational ethics, research ethics, sports ethics, economic ethics, and media ethics. Furthermore, the study pays particular attention to organizational ethics, legal ethics, human resources ethics in sports, and the preservation and promotion of moral values within sports organizations. Religious ethics, political ethics, social ethics, and sports culture are also significant aspects of sports ethics. Financial ethics and marketing in sports constitute the components of financial ethics in sports. Additionally, the research results highlight the prevention of financial corruption in sports through the role of the media and the promotion of media literacy within the sports community, enhancing awareness regarding the content of various media types.

Keywords

discourse, ethics, thematic analysis, sports.

*PhD student of sports management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran (Responsible Author).

javid.pourabdi.313@gmail.com

**Professor of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran.

r.ramzani@guilan.ac.ir,

***PhD student of sports management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran.

besharatimoghadammaryam66@gmail.com

رویکرد حاکم بر پژوهش‌های حوزه اخلاق در ورزش

جاوید پورعبدی*، رحیم رضانی نژاد**، مریم بشارتی مقدم***

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، شناخت رویکرد حاکم بر پژوهش‌های حوزه اخلاق در ورزش با تأکید بر رویکرد جمهوری اسلامی ایران است. روش پژوهش بر مبنای رویکرد کیفی و بهره‌گیری از تحلیل مضمون استوار است. همچنین، داده‌های مورد نیاز پژوهش، از مقالات علمی پژوهشی، رساله‌ها و پایان‌نامه‌های حوزه اخلاق در ورزش به دست آمد. برای تأیید و تعیین میزان انتقال‌پذیری تحقیق، نتایج و یافته‌های پژوهش در اختیار چهار تن از استادان حوزه علوم ورزشی قرار گرفت و روایی درونی و بیرونی آن تأیید گردید. در راستای قابلیت سازگاری یا اطمینان از کیفیت پژوهش، روش تجزیه و تحلیل داده‌ها در اختیار دو داور حوزه تخصصی اخلاق ورزش قرار گرفت و تأیید شد. نتایج نشان داد ۵۵ مفهوم یا کد اولیه، ۱۳ تم فرعی و ۵ تم اصلی (اخلاق سازمانی، اخلاق پژوهشی، اخلاق ورزشی، اخلاق

* دانشجوی دکتری مدیریت ورزش، دانشگاه گیلان، رشت، ایران (نویسنده مسئول).

javid.pourabdi.313@gmail.com

** استاد مدیریت ورزش، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

raramzani@guilan.ac.ir

*** دانشجوی دکتری مدیریت ورزش، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

besharatimoghadammariam66@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۲۲

تاریخ تأیید: ۱۴۰۲/۰۷/۱۸

اقتصادی و اخلاق رسانه‌ای) در قالب گفت‌مان حاکم بر پژوهش‌های حوزه اخلاق در ورزش محوربندی می‌شوند. ضمناً در اخلاق سازمانی، اخلاق قانونی، اخلاق نیروی انسانی در ورزش و حفظ و ترویج ارزش‌های اخلاقی در سازمان مورد توجه قرار گرفته است. اخلاق دین‌محور، اخلاق سیاسی، اخلاق اجتماعی و فرهنگ ورزش نیز از ابعاد مهم اخلاق ورزشی هستند. اخلاق مالی و بازاریابی در ورزش، مؤلفه‌های اخلاق مالی در ورزش را شکل می‌دهند. همچنین، پیشگیری از فساد مالی در ورزش از طریق نقش‌آفرینی رسانه‌ها و افزایش سواد رسانه‌ای در عرصه رسانه و ارتقای آگاهی جامعه ورزش درباره محتوای انواع رسانه‌ها، از دیگر نتایج تحقیق حاضر است.

کلیدواژه‌ها

گفت‌مان، اخلاق، تحلیل مضمون، ورزش.

مقدمه

گفت‌مان^۱ منظومه‌ای از معانی است که در آن نشانه‌ها با توجه به تمایزی که با یکدیگر دارند، هویت و معنا می‌یابند (کشیشیان سیرکی، ۱۴۰۱، ص ۴۵) و در قالب مجموعه‌ای از اصطلاحات شکل می‌گیرند که به شیوه‌های معنادار به هم مرتبط شده‌اند؛ از این رو، با کاربری آن‌ها در حوزه‌های مختلف علمی، می‌توان نقش و کاربردی خاص برایشان در نظر گرفت. در تئوری‌های معاصر، این مفهوم به یکی از پیچیده‌ترین و بحث‌برانگیزترین مسائل تبدیل شده است؛ به گونه‌ای که گویی بدون وجود آن، امکان درک و راه‌یابی به عمق مسائل علمی امکان‌پذیر نیست؛ براین اساس، گفت‌مان حاکم بر هر بحث علمی، خود تعیین‌کننده پیشرفت و بخشی از هویت آن است که بدون آن نمی‌توان واقعیت مسائل را به گونه‌ای جامع و مانع،

درک کرد (رضایی جعفری، آقا حسینی و علی حسینی، ۱۳۹۵، ص ۸۵). از سوی دیگر، باید در نظر داشت که از مفهوم گفتمان، در مقام روش یا ابزار، می توان برای دستیابی به هدف یا اهداف معینی از پژوهش استفاده کرد و آن را به عنوان مفهومی کلیدی و پر کاربرد در ماهیت پژوهش ها در نظر گرفت؛ بنابراین، گفتمان در پژوهش های حوزه اخلاق در ورزش، به عنوان نظام تولید مبانی در این حوزه، همان فلسفه ها و جهت گیری های پژوهشی است که ساختار و رویکرد کلی این موضوع را تبیین می کند.

بینش هر مکتبی درباره جهان، یک نوع سیستم اخلاقی از آن مکتب را نشان می دهد (مطهری، ۱۳۹۰، ص ۱۶). در مکتب اسلام، اعمال انسان که حسن فعلی و حسن فاعلی داشته باشد (یعنی فعل فی حد نفسه عمل خوبی باشد و فاعل نیز آن را با نیت خوبی انجام دهد)، رفتاری اخلاقی است که می تواند از صفات نهادینه شده درونی انسان نشئت گرفته باشد. مفهوم اخلاق از دانش های بنیادین نظری و عملی است که در علوم مختلف کاربرد دارد و به عنوان واجب عینی در نظر گرفته شده (وحدانی فر، ۱۳۹۹، ص ۱۳۹) که در رفتار انسان به ویژه رفتار افراد در محیط های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، ورزشی جریان داشته است و به ارزیابی اعمال ارادی و اختیاری انسان در حوزه فردی و فرا فردی می پردازد (دانش پژوه، ۱۴۰۱، ص ۲۹).

به طور کلی، اخلاق به معنای مجموعه ای از ملکات خوب و بد نفسانی است که به واسطه وجود همین ملکات، انسان ها به افراد خوب و بد تقسیم می شوند. در نگاه فلسفی، اخلاق معنای وسیعی دارد که چند مفهوم را در بر می گیرد؛ نخست، اخلاق توصیفی، تجربه اخلاقی را برای تعیین انگیزه و هدف یک عمل در رفتار انسان توصیف می کند. دوم، اخلاق هنجاری که تلاش می کند قواعد و اصول حاکم بر افعال اخلاقی انسان ها را توضیح دهد و اینکه چه اصولی در زندگی آن ها ظاهر می شوند. سوم، فرا اخلاق که تلاش می کند معنا، اصطلاحات و زبانی را برای استفاده

در بحث‌های اخلاقی ارائه دهد و روش‌های تفکری را در بر می‌گیرد که برای توجیه توافق‌های اخلاقی انسان استفاده می‌شوند (Hutasuhut et al, 2021, p.88). بنابراین، با توجه به وجود فعل و انفعالات انسانی فراوان در ورزش، اخلاق و مسئولیت‌پذیری اخلاقی و رعایت اخلاق ورزشی، وظیفه همه کسانی است که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با ورزش در ارتباط هستند؛ به‌طور مثال، دولت‌ها، سازمان‌های مرتبط با ورزش، ورزشکاران، مربیان، پژوهشگران و مدیران این عرصه باید به این موضوع مهم و اساسی توجه و اهتمام ویژه‌ای داشته باشند.

در عصر حاضر، ورزش از پدیده‌های تأثیرگذار بر نگرش و رفتار اجتماع، عاملی راهبردی در توسعه اخلاق اجتماعی به‌شمار می‌آید و در تمام سطوح می‌تواند زمینه‌های لازم برای غنای اخلاقی و فرهنگی جامعه را فراهم آورد (قربانی و همکاران، ۱۳۹۸، ب، ص ۲۷۹). اخلاق در ورزش به شکل خاصی از رفتار و شیوه خاصی از تفکر نیز دلالت دارد و به معنای تأمل و تعمق برای بسترسازی مؤلفه‌های اخلاقی همچون عدالت، جوانمردی، گذشت و ایثار در نظر گرفته شده است. کاربست اخلاق در ورزش، مفهومی مثبت است که رفتار و بینش عوامل انسانی در نهاد ورزش را حمایت و کنش انسان را در رسیدن به اهداف برخاسته از اخلاق، هدایت می‌کند (Scholz, 2016, p.696).

از سوی دیگر، ورزش اخلاقی به معنای به‌فعلیت رساندن این مؤلفه‌های ارزشی در ورزش بیان شده (Leaheem, 2018, p.310) و مفهومی است که به ارزش‌های اخلاق اجتماعی موجود در ورزش نسبت داده می‌شود و توصیفی از رفتار براساس هنجارها، مقررات و انتظارات (از سوی فرد و جامعه) در زمینه ورزش است (تاج‌بخش، ۱۳۹۳، ص ۵۴)؛ بنابراین، ورزش مانند یک محیط فرهنگی می‌تواند در توسعه و گسترش فرهنگ اخلاق‌مداری جامعه نقش مهمی داشته باشد و فعالیت‌های اخلاقی یا رفتارهای خارج از چارچوب اخلاقی می‌تواند در ورزش تشکیل و به‌واسطه قدرت تکثیر آن، به حوزه‌های غیرورزشی منتقل شود؛ از این رو، همه

رفتارهای فردی و اجتماعی که در محیط‌های ورزشی و دیگر محیط‌های مرتبط با آن جریان دارد، باید مبتنی بر اخلاق باشد و رعایت اصول و حفظ سجایای اخلاقی و معیارهای اخلاقی، امری واجب برای همه ورزشکاران، تماشاگران، مربیان و مدیران ورزشی در نظر گرفته شود.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، کشور در تمام عرصه‌ها وارد گفتمان جدیدی به نام انقلاب اسلامی شد که به عنوان مبنای فکری جمهوری اسلامی ایران قرار گرفت. گفتمان یا مکتب انقلاب اسلامی، اهداف و مؤلفه‌های راهبردی بسیاری را مورد توجه قرار داد که اهداف کلانی همچون مدیریت و هدایت تفکر، ارتقای فرهنگ و اخلاق رفتاری جامعه، جهت‌دهی به اندیشه و فرهنگ عمومی، آسیب‌زدایی از فرهنگ و اخلاق اجتماع، تشویق به پیشرفت و زدودن احساس عقب‌ماندگی را در بر می‌گرفت (رضایی جعفری، آقاحسینی و علی حسینی، ۱۳۹۵، ص ۸۵).

در این زمینه، ترویج و گسترش اخلاق در جامعه به عنوان مبنایی برای جریان‌سازی اهداف راهبردی مزبور در جامعه اسلامی ایران مطرح شد (نقدی، ۱۳۹۶، ص ۶۷-۶۹). بر کسی پوشیده نیست که ورزش به عنوان ابزاری مؤثر به بخش جدایی‌ناپذیر زندگی جوامع دنیا تبدیل شده و تأثیر قابل توجهی بر اهداف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی حکومت‌ها نهاده است (تاج‌بخش، ۱۳۹۳، ص ۴۶). تعامل ورزش و اهداف راهبردی کشورها موجب شده است حکومت‌ها از ظرفیت‌های آن به شکل‌های مختلف بهره‌گیرند و به نقش و اهمیت جریان‌سازی آن، بیش از پیش توجه و از آن مانند ابزاری برای توسعه ایدئولوژی خود در جامعه بهره‌جویند (فاضلی، ۱۳۹۱، ص ۱۵۱)؛ بنابراین، پیوند ورزش و توسعه ایدئولوژی حاکمیت به عنوان عنصری راهبردی در جهت پیشرفت و توسعه گفتمان غالب حکومت‌ها در نظر گرفته شده و کشورها از ورزش برای توسعه گفتمان اخلاقی خود استفاده حداکثری می‌کنند (Kardišauskas, 2015, p.184).

ارتباط ورزش و اخلاق به اهداف اجتماعی یا اهداف تربیتی ورزش مربوط می‌شود که در آن به رشد شخصی و ساخت شخصیت، توجه و تأکید بیشتری دارد (رمضانی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۹، ص ۱۸۴). در واقع، گفتمان اخلاق در ورزش با فراهم آوردن زمینه‌های تربیتی ارزشمند در جامعه ورزش می‌تواند نقش مهمی در فرایند رشد و توسعه تفکر آن‌ها ایفا کند؛ از این رو، کشورهای بزرگ برای پیشرفت اخلاق در ورزش اهمیت زیادی قائل‌اند (Sun & Ji, 2022, p.3) و از آن به‌عنوان شاخه‌ای از فلسفه ورزش یاد می‌کنند که می‌تواند برای عوامل انسانی مرتبط با ورزش مفید باشد و ماهیت تعهدات یا وظایف آنان را در قبال خود و یکدیگر مشخص کند (Dinc, 2020, p.137-138).

از نگاه دولت‌ها، گفتمان اخلاق در ورزش، مفهومی مثبت است که کنش انسان در ورزش را هدایت می‌کند و نه تنها به شکل خاصی از رفتار، بلکه بر شیوه خاصی از تفکر نیز دلالت دارد (Vargas et al., 2018, p.83) و به‌عنوان یک اصطلاح، از فرض روابط عادلانه در همه عرصه‌های ورزش شروع و باعث تقویت مسئولیت و عدالت و انصاف در بین جامعه ورزش می‌شود (Milanović et al., 2021, p.23).

براین اساس، بررسی موضوع اخلاق در ورزش و استفاده از این مؤلفه راهبردی در پژوهش‌های ورزشی برای ارتقای ارزش‌های مقبول و مطلوب اهمیت بالایی دارد. در کشور ما پژوهش‌ها و تحقیقات گوناگونی در زمینه اخلاق و ورزش شده است که هر یک با رویکرد خاصی این پدیده را بررسی کرده‌اند؛ اما هنوز پژوهشی که گفتمان غالب تحقیقات را در حوزه اخلاق ورزشی واکاوی کند، انجام نشده است. بنابراین، تحقیق حاضر با استفاده از رهیافت کیفی و رویکرد تحلیل مضمون پژوهش‌های قبلی، به دنبال پاسخ‌گویی به این سؤال است که گفتمان حاکم بر پژوهش‌های حوزه اخلاق در ورزش جمهوری اسلامی ایران چگونه است؟

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش کیفی، معنا و مفهومی عمیق از یک پدیده ارائه می‌دهد و تلاش می‌کند پیچیدگی و کثرت تجربه آن را مستند نماید (Lachal et al., 2017, p.260). این نوع تحقیق، روابط پیچیده بین مفاهیم و پدیده‌های احصاشده از نگارش‌های علمی و همچنین تفسیر و تبیین آن را دنبال می‌کند (Tuffour, 2017, p. 2).

بنا بر اهداف تحقیق، پژوهش حاضر به منظور واکاوی رویکرد و گفتمان حاکم در پژوهش‌های حوزه اخلاق در ورزش، از روش تحقیق کیفی با رویکرد تحلیل تماتیک^۱ (TA) بهره برده است. تحلیل تماتیک از روش‌هایی است که بر شناسایی معنایی در یک مجموعه داده تمرکز دارد و هدف آن، شناسایی رویکرد، درک و تفسیر مفاهیم پنهان و استخراج، فهم و استنباط معنا از بطن داده‌ها می‌باشد (Maguire & Delahunt, 2017, p.3353).

براین اساس، مجموعه داده‌های پژوهش، برگرفته از جست‌وجوی واژه‌های اخلاق ورزشی، بازی جوانمردانه، بازی منصفانه، پهلوانی در ورزش، سلامت معنوی در ورزش، فساد در ورزش، مسئولیت اجتماعی در ورزش و منش ورزشی، به روش در دسترس و موجود در پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID)، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)، پورتال جامع علوم انسانی، جویشگر علمی فارسی (علم‌نت) و پایگاه مجلات تخصصی نور (نورمگز)، بین سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ است که در مجموع، تعداد ۲۲۹ مقاله علمی پژوهشی، ۴۸ پایان‌نامه و ۱۹ رساله ورزشی احصا گردید.

همچنین برای تأیید یافته‌های تحقیق و میزان انتقال‌پذیری آن، نتایج و یافته‌های پژوهش در اختیار چهار تن از استادان حوزه علوم ورزشی قرار گرفت و روایی درونی (قابل قبول بودن) و روایی بیرونی (قابلیت انتقال) آن تأیید گردید. برای اثبات قابلیت سازگاری یا اطمینان و قابلیت تأیید یا اثبات کیفیت پژوهش، روش

تجزیه و تحلیل داده‌ها در اختیار دو داور در حوزه تخصصی اخلاق ورزش قرار گرفت و تأیید شد.

یافته‌ها

بر اساس درک و تفسیر مفاهیم پنهان و فهم و استنباط معنا از بطن داده‌های تحقیق حاضر، ۵۵ مفهوم یا کد اولیه، ۱۳ تم فرعی و ۵ تم اصلی و گفتمان غالب تحقیقات در حوزه اخلاق در ورزش استخراج گردید که در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱. نتایج مفاهیم (کدهای اولیه)، تم‌های فرعی و تم‌های اصلی برخاسته از تحقیق

تم اصلی	تم فرعی	مفهوم (کد اولیه)
اخلاق سازمانی	اخلاق قانونی	۱. تعهدات اخلاق سیاسی سازمانی؛ ۲. رفتار فردی و گروهی ضابطه‌مند؛ ۳. ارزیابی عملکرد مبتنی بر عدالت؛ ۴. توسعه معیارهای اخلاقی در سازمان.
	اخلاق نیروهای انسانی	۱. تأثیرپذیری معنوی کارکنان؛ ۲. تربیت اخلاقی توسط مدیران؛ ۳. وظیفه‌شناسی سازمانی؛ ۴. تزکیه نفس و خودسازی اعضا؛ ۵. روحیه بردباری در تعاملات درون و برون سازمانی.
	حفظ و ترویج ارزش‌های اخلاقی در سازمان	۱. فرهنگ‌سازی اخلاق؛ ۲. آراستگی به فضایل اخلاقی؛ ۳. توسعه معیارهای اخلاقی در سازمان؛ ۴. تلفیق اخلاق با نقش‌ها و وظایف سازمان.

تم اصلی	تم فرعی	مفهوم (کد اولیه)
اخلاق پژوهشی	اخلاق پژوهش فردی	۱. حفظ حریم جامعه هدف؛ ۲. رعایت حقوق سازمان متولی پژوهش؛ ۳. طراحی، اجرا و تکمیل تحقیقات بر مبنای صداقت؛ ۴. پرهیز از سوگیری در تحلیل و تفسیر یافته‌ها و نتایج.
	اخلاق پژوهش سازمان	۱. تدوین قوانین پژوهشی؛ ۲. جلوگیری از سرقت علمی؛ ۳. نشر محتویات دقیق علمی؛ ۴. حمایت از حقوق نویسندگان؛ ۵. پرهیز از جهت‌دهی به نگرش خواننده.
اخلاق ورزشی	فرهنگ ورزش	۱. سیاست‌گذاری فرهنگی ورزشی؛ ۲. جریان‌سازی اخلاقی فرهنگ ورزش؛ ۳. ورزش، ابزار توسعه فرهنگی و اخلاق؛ ۴. فرهنگ مسئولیت‌پذیری در ورزش؛ ۵. نهادینه‌سازی فرهنگ اخلاق در ورزش.
	اخلاق دین‌محور	۱. تأثیرپذیری اخلاقی از دین در ورزش؛ ۲. عملکرد ورزشی مبتنی بر اخلاق دینی؛ ۳. اعمال مذهبی و درجات اعتقادی اخلاقی؛ ۴. سبک زندگی ورزشکاران براساس آموزه‌های اسلام.
	اخلاق سیاسی در ورزش	۱. ورزش به مثابه نهاد سیاسی؛ ۲. رفتارهای سوء سیاسی ورزشکاران؛ ۳. ورزش ابزار سیاسی و تأثیرگذار بر

تم اصلی	تم فرعی	مفهوم (کد اولیه)
		سیاست؛ ۴. نفی سوگیری‌های غیراخلاقی سیاسی ورزشکاران و مربیان.
	اخلاق اجتماعی ورزش	۱. تعهدات اجتماعی ورزشکاران؛ ۲. حل مسائل ضد اخلاقی به وسیله ورزش؛ ۳. کاهش معضلات اجتماعی با کمک ورزشکاران؛ ۴. ورزشکاران به عنوان شخصیت‌سازان اجتماعی؛ ۵. بسط اخلاق و منش پهلوانی با ورزش در جامعه.
	اخلاق مالی در ورزش	۱. عدالت اقتصادی در ورزش؛ ۲. اعتماد و صداقت در اقتصاد ورزش؛ ۳. انطباق‌پذیری اقتصادی ورزشکاران؛ ۴. مسئولیت‌پذیری و پایبندی به تعهدات اقتصادی.
اخلاق اقتصادی	اخلاق بازاریابی ورزشی	۱. پیشگیری از بروز فساد مالی؛ ۲. انتفاع اقتصادی همراه با عدالت؛ ۳. تدوین راهبرد اخلاقی بازاریابی در ورزش؛ ۴. استفاده نکردن از راهکارهای غیراخلاقی در جذب مشتری.
اخلاق رسانه‌ای	رسانه و فساد در ورزش	۱. کارکرد رسانه در مقابله با فساد؛ ۲. مطالبه‌گری در حوزه فساد ورزش؛ ۳. رفتار ساختارمند رسانه در زمینه فساد

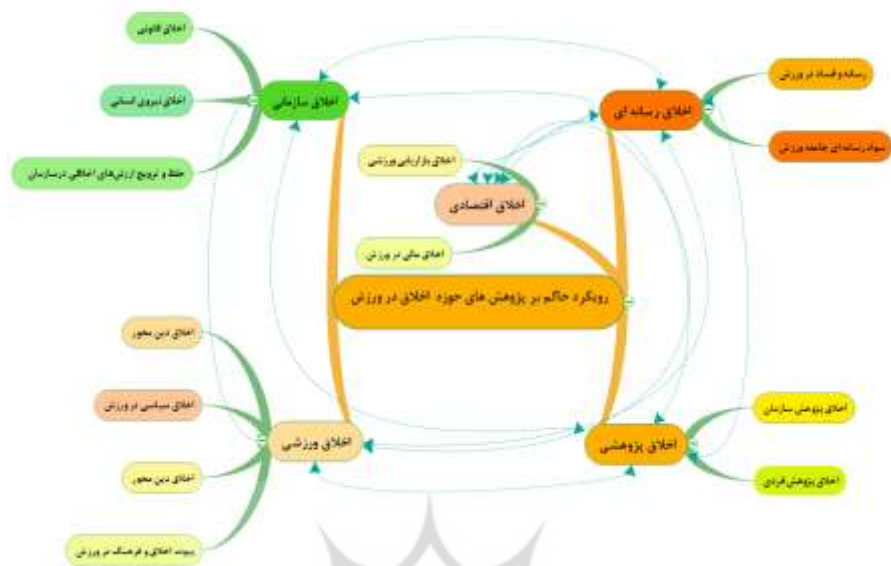

تم اصلی	تم فرعی	مفهوم (کد اولیه)
		ورزشی؛ ۴. تبیین و نشر فساد سازمانی و عملکردی در ورزش.
	سواد رسانه‌ای جامعه ورزش	۱. توانمندسازی در مصرف رسانه‌ای؛ ۲. استفاده هدفمند ورزشکاران از رسانه‌های ورزشی؛ ۳. تجزیه و تحلیل فعالان جامعه ورزش در حوزه رسانه؛ ۴. آینده‌نگری از نشر و باز نشر محتویات.

طبق یافته‌های پژوهش، گفتمان حاکم در پژوهش‌های حوزه اخلاق در ورزش جمهوری اسلامی ایران شامل اخلاق سازمانی، اخلاق پژوهشی، اخلاق ورزشی، اخلاق اقتصادی و اخلاق رسانه‌ای است که در ادامه به بحث و بررسی درباره آنها می‌پردازیم. همچنین به منظور سهولت در تحلیل موضوعی از پژوهش، شبکه مضامین با خطوط نقطه چین هم‌پوشانی بین آنها در شکل ۱ نشان داده شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

شکل ۱. شبکه مضامین گفتمان حاکم در پژوهش های اخلاق ورزش

بحث و تحلیل

براساس نتایج تحقیقات از بین پنج تم اصلی پژوهش های مرتبط با اخلاق و ورزش، گفتمان اخلاق ورزشی بیشتر مورد توجه محققان بود. بررسی کدهای اصلی این گفتمان نشان می دهد در وهله اول، سیاست گذاری فرهنگی باید مورد توجه قرار گیرد و در همین راستا، توسعه و نهادینه سازی گفتمان اخلاق ورزشی یا مسئولیت پذیری اخلاقی در ورزش بسیار ضروری به نظر می رسد. چون فرهنگ منعکس کننده معیارهای اخلاقی و نحوه تعامل افراد با یکدیگر است و آنان را در تشخیص درست و نادرست راهنمایی می کند (Vitolla et al., 2021, p.14).

نهادینه سازی تأثیر بنیادین فرهنگ ورزشی با محوریت اخلاق و مسئولیت پذیری بسیار ضروری است و در توسعه فرهنگی در ورزش نقش دارد. به کارگیری درست و هوشمندانه از ظرفیت های اخلاق در تصمیم گیری های کلان فرهنگ ورزش و

استفاده از این بستر در جایگاه صحیح خود و جهت‌دهی حرکت تمام اجزای آن در راستای تقویت استقلال فرهنگی ورزش، بیش از پیش باید مورد توجه قرار گیرد. همچنین باید مفهوم اخلاق در گفتمان، رفتار، کیفیات و نوع زندگی ورزشکاران وجود داشته باشد؛ بنابراین، برنامه‌های اجتماعی و فرهنگی ورزش باید تابع هدف‌گذاری اخلاق‌محور و تفسیر ورزشکاران از این هدف باشد.

بر اساس مؤلفه اخلاق دین‌محور، یکی از مظاهر پیوند ورزش و دین، اخلاق‌گرایی و پایبندی به مقوله اخلاق و معنویات در ورزش است که می‌تواند در رشد فردی و اجتماعی آنان تأثیر بسزایی داشته باشد (پورعبدی، خداپرست و ساعتچیان، ۱۳۹۹، ص ۱۷۳).

بر مبنای یافته‌های پژوهش، قواعد و گزاره‌های اخلاقی در ورزش از متون دینی قابل استنتاج است و می‌تواند متکی به دین و برخاسته از دین باشد؛ از این رو، یکی از وجوه بررسی رابطه اخلاق و ورزش، تأثیرپذیری اخلاق از کاربرد آموزه‌های دین در ورزش است؛ بنابراین، تصدیق الزامات اخلاقی برای انجام عمل اخلاقی در ورزش کفایت نمی‌کند؛ بلکه رفتار اخلاقی به دلایل متعددی، وابستگی‌هایی به دین و اعتقادات دینی و عامل اخلاقی دارد. همچنین، مذهب اغلب بخش بزرگی از زندگی بسیاری از ورزشکاران است؛ به گونه‌ای که می‌تواند جنبه‌ای حیاتی در سبک زندگی آنان باشد و نیروی درونی مورد نیاز برای بهبود عملکرد مورد انتظار را فراهم کند؛ از این رو، عملکرد ورزشی مبتنی بر اخلاق دینی به تأسی از تأثیرپذیری اخلاقی از دین در ورزش باید به عنوان یک مبنا مدنظر قرار گیرد.

اخلاق سیاسی و اخلاق اجتماعی نیز دو گفتمان دیگر در حوزه اخلاق ورزشی است که بر اساس آن بر ورود سیاسیون به ورزش و ورود ورزشی‌ها به حوزه سیاست عمومی و سیاست ورزش همراه با سلامت و به دور از هر نوع سوگیری‌های غیر اخلاقی تأکید شده است. اگرچه تعامل دو نهاد سیاست و ورزش، اجتناب‌ناپذیر است و ممکن است سازنده یا غیرسازنده باشد، باید کوشید این تعامل بیشتر به نفع

ورزش باشد؛ چون طی تاریخ همیشه این انتظار از ورزش وجود داشته که به رشد اخلاقی منجر شود. این کارکرد یا انتظار، در عرصه اجتماعی به شهرت و مشروعیت ورزشکاران به عنوان سلبریتی با اخلاق یا پهلوان ورزشی کمک می‌کند. براساس تم اخلاق سیاسی ورزش، سیاست و ورزش، رابطه‌ای دوطرفه دارند و می‌توانند به صورت متقابل بر یکدیگر اثرگذار باشند. ضمناً، هم‌بستگی متقابل این دو مفهوم، مصنوعیتی را برای نیروی انسانی در ورزش ایجاد نمی‌کند تا بتوانند هرگونه اظهارنظر و موضع‌گیری‌های سیاسی اتخاذ کنند. عموماً ورزشکاران، حقوق سیاسی ندارند و اگر اعتراضات اجتماعی خود را انعکاس دهند، توسط حاکمیت بازخواست خواهند شد (Meeuwsen & Kreft, 2022, p.14).

براین اساس، یافته‌های تحقیق نشان داد کنشگران ورزشی در جمهوری اسلامی باید باورها، تصمیم‌ها و رفتارهای سیاسی خود را براساس اصول و قواعد اخلاقی تنظیم و موازین اخلاق سیاسی را رعایت کنند و از رفتارهای سوء سیاسی اجتناب ورزند. همچنین ورزشکاران و مربیان به دلیل ضعف سواد سیاسی و توانایی جزئی در شناخت و درک وقایع و امور مربوط به این حوزه، نمی‌توانند در عرصه‌های اجتماعی و عمومی با بهره‌مندی از این دانش اندک، مباحث و ادبیات سیاسی را به راحتی استنتاج و تحلیل و اظهارات سیاسی را براساس درک و فهم سیاسی خود بررسی و مقایسه کنند؛ از این رو، باید از اظهارنظرهای سیاسی همراه با سوگیری دوری جویند.

محبوبیتی که ورزشکاران به دلیل جایگاه خود به عنوان شخصیت‌های معروف از آن برخوردارند، به آن‌ها این فرصت را می‌دهد تا در چارچوب قوانین حاکمیت بر مردم تأثیر بگذارند و به آرامی آن‌ها را به سمت انجام آنچه درست است سوق دهند (Mortimer et al., 2021, p.534). نظریه اخلاقی یا ایدئولوژیک مسئولیت اجتماعی ورزشکاران^۱ فرض می‌کند ورزشکاران همان‌طوری که از سوی مردم، الگو در نظر

گرفته می‌شوند، در قبال جامعه به عنوان یک کل، تعهد اجتماعی دارند (Carter, 2009, p.19-20).

مفاهیم احصاشده از یافته‌های تحقیق بر این امر صحه گذاشته و ورزشکاران را به عنوان شخصیت‌سازان اجتماعی مدنظر قرار می‌دهد؛ براین اساس، خط‌مشی جامعه ورزشکار باید طبق اهداف و احکام تعهد اجتماعی سامان گیرد و میان مسئولیت‌های اجتماعی ورزشکاران و کاهش معضلات اجتماعی جامعه، ارتباطی قوی و جدایی‌ناپذیر به وجود آید؛ ازاین‌رو، جامعه ورزشی نیازمند اخلاق اجتماعی مطلوب است که در سایه‌سار تحقق و عمل به مجموعه‌ای از مؤلفه‌های ارزشی و هنجاری شکل می‌گیرد و ارتباط اجتماعی انسان‌ها را با هم‌نوایی و حاکمیت نظم همراه می‌سازد و جامعه را از سوق یافتن به سمت کژی‌ها و کارکردهای نادرست بازمی‌دارد.

براساس گفتمان اخلاق سازمانی، سازمان‌های ورزشی به دنبال روش‌هایی هستند تا اخلاق قانونی را در سازمان ارتقا دهند؛ به‌ویژه مدیران این سازمان‌ها همواره مجموعه قوانین و مقررات مربوط به نیروی انسانی خود را براساس معیارها و ارزش‌های اخلاقی تدوین کرده و مفهوم عدالت را در ارزشیابی کارکنان به عنوان یک اصل موردنظر قرار می‌دهند (Zwiech, 2021, p.4649).

بر مبنای یافته‌های تحقیق، تم اخلاق سازمانی به عنوان محور سه تم فرعی اخلاق قانونی، اخلاق نیروی انسانی و حفظ و ترویج ارزش‌های اخلاقی در سازمان شناسایی شد. براین اساس، متخصصان منابع انسانی در سازمان‌های ورزشی باید سیاست‌های کلان و خرد را در مسیری پایه‌ریزی کنند که تعهدات اخلاق سیاسی سازمانی همواره یک اصل مترقی برای پیشرفت و توسعه سازمان در نظر گرفته شود تا از این طریق، رفتار فردی و گروهی ضابطه‌مند را در سازمان جریان‌سازی و اطمینان حاصل کنند که سازمان‌های آن‌ها فرهنگ‌هایی را حفظ می‌کنند که خواستار رفتار اخلاقی هستند. رهبران این سازمان‌ها باید به پیامدهای بلندمدت و معایب و مزایای

تصمیماتی که در سازمان می‌گیرند فکر کنند و معیارهایی را براساس قواعد، تدوین کنند و ارزیابی عملکرد را مبتنی بر مؤلفه عدالت به‌عنوان شالوده اخلاق در نظر گیرند.

فضای سازمان‌ها همواره از عوامل مؤثر بر نظم‌دهی رفتارها، نگرش‌ها و احساسات کارکنان است؛ بنابراین یکی از رسالت‌های اساسی سازمان‌ها ایجاد محیطی اخلاقی است که کارکنان در آن بتوانند با احساس امنیت کامل و رضایت خاطر، وظایف شغلی خود را به انجام برسانند. از سوی دیگر، منابع انسانی سازمان‌های ورزشی، عامل تعیین‌کننده در ایجاد جو اخلاقی سازمان‌ها هستند و مدیران این سازمان‌ها با تعیین معیارها و قواعد نظام‌مند، می‌توانند مبانی اخلاقی را در دو بعد فردی و سازمانی توسعه دهند (Burton et al., 2017, p.232).

براین اساس، با استناد به یافته‌های پژوهش حاضر، نیروی انسانی از سرمایه‌های اصلی سازمان‌ها محسوب می‌شود که افزون بر انجام تعهدات کاری و وظیفه‌شناسی سازمانی، به دنبال ارزش‌آفرینی برای سازمان‌های متبوع خود هستند، در قبال نحوه رسیدن صحیح و اخلاقی سازمان به اهداف، احساس مسئولیت می‌کنند و در مواقع نیاز به یاری سازمان می‌شتابند. از شاخص‌های دستیابی به این نوع کارکنان، تأثیرپذیری معنوی، تربیت اخلاقی و تقویت روحیه بردباری در تعاملات درون و برون‌سازمانی آنان توسط مدیران ارشد سازمان است. درباره حفظ و ترویج ارزش‌های اخلاقی، باید بیان کرد که ارزش‌های اخلاقی از ابعاد فرهنگ و حاکمیت سازمانی محسوب می‌شوند که در هدایت اقدامات افراد سازمان تأثیرگذارند (میرزایی، پورزمانی و بیات ۱۴۰۱، ص ۱۸۲).

همان‌طور که یافته‌های پژوهش نشان داد، ترویج الگوهای فرهنگی ارزش‌های اخلاق‌محور همچون احترام اصیل و نامشروط نیروهای انسانی سازمان به یکدیگر، تدوین برنامه و راهبردها بر مبنای عدالت، رعایت امانت‌داری در رفتار و پیش

شخصی در سطح نهادها و سازمان‌های ورزشی، بر جنبه‌های مختلف سازمان، از جمله نقش‌ها و وظایف سازمانی، عملکرد شغلی متعهدانه و خلاقیت و نوآوری بر مبنای اصول اخلاقی، اثرگذار است. همچنین برنامه‌ریزی در راستای توسعه معیارهای اخلاقی از طریق توجه به اصول اخلاقی مانند مسئولیت‌پذیری، برتری‌جویی و رقابت‌طلبی براساس انصاف و عدل، صداقت، احترام به دیگران و عدالت و انصاف، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است و باید به‌عنوان رکن اساسی در نظر گرفته شود.

درباره تم اخلاق پژوهشی که براساس دو تم اخلاق پژوهش فردی و اخلاق پژوهش سازمان صورت‌بندی شده است، می‌توان گفت حاکمیت اخلاقی باید در تمامی مراحل پژوهش آن‌ها جریان داشته باشد تا یک تحقیق مسئولانه و بدون انحراف از اخلاق انجام گیرد (Harriss et al., 2019, p.815).

ضمناً این پژوهش‌ها در ساحت ایجاد خود (که از یک تفکر علمی نشئت گرفته‌اند)، در عین حال باید مبنای اخلاق باشند و از آنجا که عامل بقای پژوهش همان عامل ایجادکننده آن است، برخورداری نویسندگان از ارزش‌های اخلاقی در فرایند طراحی، اجرا و تکمیل پژوهش (به‌نحوی که ارزش‌های اصلی پژوهش محسوب شود)، از ارکان تداوم تحقیقات پژوهشی است. از سوی دیگر، در فرایند تحقیق، پژوهشگر غیر از هویت فردی خود، یک هویت جمعی دارد که متعلق به همه کسانی است که می‌توانند از او بیاموزند و فراگیرند؛ از این‌رو، در تحلیل و تفسیر یافته‌ها باید به رعایت اخلاق ملتزم باشد و نتایج پژوهش را بدون سوگیری گزارش کند.

در اخلاق پژوهش سازمانی نیز امروزه از سازمان‌های پژوهشی انتظار دارند دستورالعمل‌های اخلاقی و قوانین پژوهشی اخلاق‌محور را در اهداف کلان خود قرار دهند و با استانداردسازی الزامات هنجارهای اخلاقی در امور علمی و ارائه حمایت راهبردی از فعالیت‌های پژوهشی به حمایت از محققان پردازند (Flite & Harman, 2013).

این سازمان‌ها شامل کلیه نشریات علمی پژوهشی و سازمان‌هایی است که پژوهش را عنصر پیشرفت دانسته‌اند (Sivasub et al., 2021, p.9). به‌طور کلی، رابطه بین پژوهش در سازمان و اخلاق، یک رابطه تجویزی و توصیه‌ای نیست، بلکه رابطه‌ای توصیفی و تبیینی است و سازمان‌های پژوهش‌محور باید بر ارائه رهنمودهای اخلاقی مبتنی بر اصول و ارزش‌هایی تمرکز کنند که بر همه جنبه‌ها و مراحل تحقیق منعکس شود. همچنین، افزایش تحقیقات و انتشار یافته‌ها در موضوعات مرتبط با اخلاق، جلوگیری از هرگونه سرقت دستاورد علمی تحقیقاتی و نشر محتویات دقیق علمی در راستای حمایت از حقوق نویسندگان و احترام به نگرش خوانندگان، باید در سیاست‌های راهبردی این سازمان‌ها گنجانده شود.

از نظر تم اخلاق اقتصادی ورزش، امروزه ورزش به‌عنوان یک اقتصاد ژئوپلیتیکی شناخته شده و لزوم اخلاق در این اقتصاد همواره مورد توجه اندیشمندان حوزه‌های مختلف ورزش بوده است (Chadwick, 2022, p.689).

براساس یافته‌ها، لزوم حرکت جامعه ورزشی به سمت اقتصاد اخلاق‌محور همچون مسئولیت‌پذیری و پایبندی به تعهدات اقتصادی و تبدیل آن به وجه غالب اقتصاد مالی در ورزش به‌منظور رشد و بهبود اخلاقیات در این عرصه، باید به‌عنوان یک مؤلفه راهبردی در نظر گرفته شود. افزون بر این، باید به این موارد نیز توجه شود: انطباق‌پذیری و انجام تعهدات اقتصادی توسط ورزشکاران براساس تعهد شناختی، اشاره به استفاده از راهبردهای مؤثر در یادگیری و خودتنظیمی ورزشکاران، تعهد عاطفی شامل پیوند عاطفی و درک بازیکن از مربیان و باشگاه متبوع و در نهایت، تعهد رفتاری و مشارکت صریح در فعالیت‌های پیشنهادی مانند حضور یا مشارکت در وظایف.

یافته‌ها نشان داد مسئله عدالت در ورزش باید مسئله‌ای اصلی باشد، نه ابزاری و صرفاً بر مبنای نفع، سود و پول؛ از این رو، محورهایی همچون معنویت، عقلانیت و عدالت در اخلاق مالی ورزش و تلاش فکری و عملی جامعه ورزشی در به‌کارگیری این محورها به‌عنوان مبنایی شاخص از اولویت‌های مهم محسوب می‌شود.

در حوزه اخلاق بازاریابی ورزشی یا به کارگیری اخلاقیات در بازاریابی که ضرورتی بنیادی در صنایع و تجارت ورزش است و به عنوان چارچوبی، جهت گیری فکری، بینش و رفتار فعالان این حوزه را شکل می دهد (کوزه چیان و همکاران، ۱۴۰۰، ص ۱۸۲)، تصریح مکرر به ارزش ها و آرمان های اخلاقی، توجه عالمانه به مؤلفه اخلاق و تمام توان و تلاش عاملان و فعالان بازاریابی ورزشی بر تحقق اخلاق مداری عینی و عملی از یافته های تحقیق حاضر است. یافته ها نشان داد با کاربرست عدالت در عرصه بازاریابی ورزشی به تکررگرای فرهنگی، شناختی و در نهایت، تمایز معرفتی در بازاریابی ورزشی خواهیم رسید؛ چون هرچیز در جای خودش قرار می گیرد و این سبب بسط معرفتی و غنای اخلاقی به جای فقر اخلاقی در این حوزه می شود. استفاده نکردن از راهکارهای غیر اخلاقی در جذب مشتری، پیشگیری از بروز فساد مالی در بازاریابی ورزشی، شناخت معیارهای اخلاقی در فعالیت های بازاریابی و عمل به آنها و همچنین توجه به الزاماتی همچون تربیت فرهنگی، اخلاقی، هویتی و تحول دائم اخلاق محور فعالان این عرصه، راهکاری است که سودآوری فعالان بازاریابی ورزشی را افزایش می دهد و ماندگاری آنها را نیز در بازار رقم می زند.

فساد در ورزش، مانند پدیده فساد در حوزه های دیگر، موضوعی پیچیده است و می تواند ذات و ماهیت ورزش را به خطر اندازد (قربانی و همکاران، ۱۳۹۸ الف، ص ۱۳۰). در این میان، رسانه ها می توانند به عنوان یکی از ابزارهای نظارتی در مهار آن نقش مهمی ایفا کنند (Master, 2015, p.118).

یافته ها نشان داد ظهور فساد ورزشی در معرض تغییرات پیوسته و پرشتاب قرار دارد؛ از این رو، عملکرد مثبت رسانه در مواجهه با فساد و رفتار ساختارمند در زمینه فساد ورزشی باید از سوی اصحاب رسانه مورد اهتمام قرار گیرد. همچنین رسانه های ورزشی برای شناسایی گلوگاه های فساد در ورزش، نه تنها از تحول و بازسازی مستثنی نیستند، بلکه در عین حال که تحت تأثیر عوامل متعدد خود متحول می شوند، خاستگاه، منشأ و سرچشمه تحول و بازسازی و نوسازی دیگر ابزارهای مقابله گر با

فساد هستند و برای بقا و پویایی خود در راستای فسادستیزی، ناگزیر به نوآوری خردمندانه، عاقلانه و برخاسته از اندیشه می‌باشند. تأکید بر اصلاح هندسه رسانه‌ای و اجرای استراتژی آفندی رسانه‌های ورزش در مقابله با فساد از طریق دوری جستن از آرایش رسانه‌ای غیراخلاقی همچون تولید و انتشار اخبار دروغ، تحلیل‌های مغرضانه، وارونه نشان‌دادن واقعیات، پنهان کردن جلوه‌های امیدبخش، بزرگ کردن عیوب کوچک و کوچک نشان‌دادن یا انکار محسنات در ورزش، از مهم‌ترین یافته‌های پژوهش حاضر است.

سواد رسانه‌ای نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین پدیده‌های عصر اطلاعات مطرح می‌شود تا به مخاطب در افزایش سطح اطلاعات و آگاهی‌ها و کسب بینش و دانش لازم برای تفسیر پیام‌ها در بستر انواع رسانه‌ها کمک کند (نظرویسی، یکتایار و قاسمی، ۱۳۹۹، ص ۱۲۲)؛ از این رو، یکی از مهم‌ترین پیامدهای کسب سواد رسانه‌ای در مخاطبان، توسعه توانایی آنان در تحلیل اخبار دریافتی به گونه‌های مختلف است (Fedorov, 2019, p.245).

بر این مبنا، یافته‌ها نشان داد سواد رسانه‌ای نوعی درک متکی بر مهارت است که تحصیل، حفظ و ارتقای آن توسط جامعه ورزشی، رابطه بین اشتراک‌گذاری اطلاعات، جست‌وجوی آن، دریافت اخبار، اعتماد به رسانه‌های اجتماعی و اشتراک‌گذاری اخبار جعلی را به‌طور قابل توجهی تعدیل می‌کند؛ از این رو، سواد رسانه‌ای می‌تواند به مخاطبان جامعه ورزش بیاموزد که از حالت انفعالی و مصرفی خارج و به معادله متقابل و فعالانه‌ای وارد شوند که در نهایت به نفع خود آنان باشد. بنابراین، از نگاه تحقیق حاضر، استفاده هدفمند جامعه ورزش از رسانه‌های ورزشی، تجزیه و تحلیل فعالانه در حوزه رسانه، آینده‌نگری از نشر و بازنشر محتویات، توانمندسازی در مصرف رسانه‌ای از طریق لزوم پرداختن به سواد رسانه‌ای ورزشی در میان جامعه ورزش و ایجاد و ارتقای آن، بیش از پیش ضروری و مهم به نظر می‌رسد.

نتیجه گیری

بر مبنای تحلیل مذکور، یکی از گفتمان‌های غالب پژوهش‌های حوزه اخلاق در ورزش، گفتمان اخلاق سازمانی است که به مثابه التزام و رعایت مؤلفه‌های اخلاقی در سازمان است. مضامینی همچون اخلاق قانونی، اخلاق نیروی انسانی و حفظ و ترویج ارزش‌های اخلاقی در سازمان، نمایانگر ظهور و بروز این گفتمان در سازمان‌های ورزشی بوده و این گفتمان به عنوان فصل مشترک این سه محور و پوشش دهنده آنان مورد توجه قرار گرفته است. گفتمان اخلاق پژوهشی، از گفتمان‌های غالب در حوزه مطالعات اخلاق در ورزش است. مضمون اخلاق پژوهش فردی (که مبین در نظر گرفتن محورهای اخلاقی از منظر نویسندگان و محققان پژوهش ورزشی است) و مضمون اخلاق پژوهش سازمان (که بیانگر اصل قرارداد عنصر اخلاق در سازمان‌های متولی پژوهش‌های ورزشی و دیگر سازمان‌های پژوهنده حوزه ورزش است)، به عنوان عناصر تشکیل دهنده و پرورش دهنده این گفتمان در نظر گرفته شدند.

همچنین به کارگیری مجموعه مکارم اخلاق و پروراندن صفات نیکو و خلیقات فاضله در بینش و نگرش عاملان حوزه ورزش، در قالب فرهنگ ورزش، اخلاق دین محور، اخلاق سیاسی در ورزش و اخلاق اجتماعی ورزش به عنوان شالوده و مبنای گفتمان اخلاق ورزشی مدنظر قرار گرفتند. مضامین اخلاق مالی در ورزش که مدلول مسئولیت پذیری، انطباق پذیری و عدالت اقتصادی و همچنین تدوین راهبردهای اخلاقی در بازاریابی ورزش به همراه پیشگیری از فساد مالی (که شکل دهنده مضمون اخلاق بازاریابی در ورزش هستند)، ظهور گفتمان اخلاق اقتصادی را نشان می‌دهند.

مضمون رسانه و فساد در ورزش با رویکرد نقش آفرینی رسانه‌ها در کاهش فساد در حوزه ورزش و مضمون سواد رسانه‌ای جامعه ورزش با تأکید بر تجزیه و تحلیل فعالانه جامعه ورزش در حوزه رسانه و ارتقای آگاهی آنان درباره محتوای انواع

رسانه‌ها، گفتمان اخلاق رسانه‌ای را شکل دادند. همچنین براساس روش تحقیق حاضر که تحلیل‌ها به صورت منظومه‌ای و شبکه‌ای انجام می‌پذیرد، تمام تم‌های برخاسته از تحقیق با یکدیگر هم‌پوشانی دارند و به‌نوعی تکمیل‌کننده یکدیگرند؛ از این رو، به‌کارگیری غیرمستقیم هر یک از آن‌ها در دیگر مضامین از استنباط‌ها و نتایج تحقیق حاضر است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

کتاب‌نامه

۱. پورعبدی، جاوید، سیاوش خداپرست و وحید ساعتچیان (۱۳۹۹)، «ورزش قهرمانی در نظام جمهوری اسلامی با تأکید بر اندیشه آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی)»، فصلنامه علمی مطالعات انقلاب اسلامی، س ۱۷، ش ۶۲، ص ۱۶۱-۱۸۲.
۲. تاج‌بخش، علی (۱۳۹۳)، «مدل ارتقای سطح اخلاق ورزشی با رویکرد اسلامی»، فصلنامه علمی پژوهشی پژوهش‌نامه اخلاق، س ۷، ش ۲۵، ص ۴۵-۶۸.
۳. دانش‌پژوه، فرشید (۱۴۰۱)، «سیاست اخلاقی در اندیشه آیت‌الله خامنه‌ای»، فصلنامه گفت‌مان سیاسی انقلاب اسلامی، س ۱، ش ۱، ص ۲۴-۴۴.
۴. رضایی جعفری، محسن، علیرضا آقا‌حسینی و علی‌علی‌حسینی (۱۳۹۵)، «گفت‌مان انقلاب اسلامی ایران و الزامات اشاعه ارزش‌های آن در عصر جهانی شدن براساس نظریه گفت‌مان لاکلا و موفه» مطالعات راهبردی سیاست‌گذاری عمومی، س ۶، ش ۲۰، ص ۸۵-۱۱۰.
۵. رضایی‌نژاد، رحیم، فاطمه احمدی، بهنام عاشقی و مجتبی اسکندری‌پور (۱۳۹۹)، مدیریت پیشرفته در سازمان‌های ورزشی، تبریز: طنین دانش.
۶. فاضلی، حبیب‌الله (۱۳۹۱)، «ورزش و سیاست هویت»، پژوهش‌نامه علوم سیاسی، س ۷، ش ۲، ص ۱۵۱-۱۷۴.
۷. قربانی، محمدحسین، احسان محمدی و حسین زارعیان (۱۳۹۸الف)، «تدوین الگوی مدیریت فساد در ورزش ایران»، نشریه رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، س ۷، ش ۲۶، ص ۱۲۱-۱۳۸.
۸. قربانی، محمدحسین، مرجان امیرمقدم و حسین زارعیان (۱۳۹۸ب)، «شناسایی و تدوین الگوی ارزش‌های اخلاقی در ورزش ایران» نشریه پژوهش در ورزش تربیتی، س ۷، ش ۱۷، ص ۲۷۷-۳۰۴.
۹. کشیشیان سیرکی، گارینه (۱۴۰۱)، «مطالعه تطبیقی گفت‌مان‌های امام‌خمينی علیه‌السلام و یورگن هابرماس براساس تحلیل گفت‌مانی لاکلا و موفه»، فصلنامه گفت‌مان سیاسی انقلاب اسلامی، س ۱، ش ۲، ص ۴۳-۶۷.

۱۰. کوزه‌چیان، هاشم، مهران سرداری، محمد احسانی و مجتبی امیری (۱۴۰۰)، «طراحی و آزمون مدل بازاریابی اخلاقی در صنعت تولیدات ورزشی»، *مطالعات مدیریت ورزشی*، س ۱۳، ش ۶۵، ص ۱۷۹-۲۰۲.

۱۱. مطهری، مرتضی (۱۳۹۰)، *فلسفه اخلاق*، قم: صدرا.

۱۲. میرزایی، مختار، زهرا پورزمانی و علی بیات (۱۴۰۱)، «ارزش‌های اخلاقی، هویت اجتماعی و ایدئولوژی اخلاقی با تأکید بر مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت»، *فصلنامه اخلاق در علوم فناوری*، س ۱۷، ش ۱، ص ۱۸۳-۱۹۰.

۱۳. نقدی، وحید (۱۳۹۶)، «مطالعه تطبیقی تمایل افراد جامعه نسبت به رعایت اخلاق: با تأکید بر رعایت هنجار انصاف در سطح جامعه»، *نشریه تحلیل اجتماعی نظم و نابرابری اجتماعی*، س ۸، ش ۲، ص ۳۱-۹۵.

۱۴. نظروسی، حامد، مظفر یکتایار و حمید قاسمی (۱۳۹۹)، «طراحی الگوی سواد رسانه‌ای در ورزش»، *نشریه پژوهش‌های ارتباطی*، س ۲۷، ش ۱۰۲، ص ۱۲۱-۱۴۹.

۱۵. وحدانی‌فر، هادی (۱۳۹۹)، «نقد و بررسی تطبیقی گونه‌های مختلف تعریف‌شناسی اخلاق در اندیشه اسلامی»، *پژوهش‌نامه اخلاق*، س ۱۳، ش ۴۷، ص ۱۳۹-۱۵۸.

16. Burton, L. J., Peachey, J. W., & Wells, J. E. (2017). "The role of servant leadership in developing an ethical climate in sport organizations". *Journal of Sport Management*, 31(3): 229-240.

17. Chadwick, S. (2022). "From utilitarianism and neoclassical sport management to a new geopolitical economy of sport". *European Sport Management Quarterly*, 22(5): 685-704.

18. Carter, E. (2009). *Athlete social responsibility (ASR): A grounded theory inquiry into the social consciousness of elite athletes*. M.A. Royal Roads University, British Columbia, Canada.

19. Dinç, A. (2020). "Investigating the Relationship between Ethical Values and Career Awareness of Iğdir University Sports Science Students". *African Educational Research Journal*, 8: 137-141.
20. Fedorov, A. V. (2019). "The heritage of Yuri Lotman, Umberto Eco and Vladimir Propp in the context of media literacy education". *Медиаобразование*, 2: 243-248.
21. Flite, C. A., & Harman, L. B. (2013). "Code of ethics: principles for ethical leadership". *Perspectives in Health Information Management/AHIMA, American Health Information Management Association*, 10 (8): 123-134.
22. Harriss, D. J., MacSween, A., & Atkinson, G. (2019). "Ethical standards in sport and exercise science research: 2020 update". *International journal of sports medicine*, 40(13): 813-817.
23. Hutasuhut, J., Syamsuri, A. R., Saragih, A., & Sarkum, S. (2021). "Islamic work ethics in management performance perspectives: Conceptualization and value internalization". In *Halal development: Trends, opportunities and challenges*, 8(1): 88-93.
24. Kardišauskas, A. (2015). "Sports Ethics Relativity: Point of View of Athletes and Sport Community Members". *European Journal of Physical Education and Sport*, (4): 181-185.
25. Laeheem, K. (2018), "Relationships between Islamic ethical behavior and Islamic factors among Muslim youths in the three southern border provinces of Thailand", *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 39(2): 305-311.

26. Lachal, J., Revah-Levy, A., Orri, M., & Moro, M. R. (2017). "Metasynthesis: an original method to synthesize qualitative literature in psychiatry". *Frontiers in psychiatry*, 8 (4) 255-269.
27. Maguire, M., & Delahunt, B. (2017). "Doing a thematic analysis: A practical, step-by-step guide for learning and teaching scholars". *All Ireland Journal of Higher Education*, 9(3): 3351-3364.
28. Masters, A. (2015). "Corruption in sport: From the playing field to the field of policy". *Policy and Society*, 34(2): 111-123.
29. Meeuwssen, S., & Kreft, L. (2022). "Sport and Politics in the Twenty-First Century". *Sport, Ethics and Philosophy*, 1-14.
30. Milanović, L., Randelović, N., Živković, D., & Savić, Z. (2021). "Ethics and sports: Aspects of consideration of different authors". *Fizičko vaspitanje i sport kroz vekove*, 8(2): 16-32.
31. Mortimer, H., Whitehead, J., Kavussanu, M., Gürpınar, B., & Ring, C. (2021). "Values and clean sport". *Journal of Sports Sciences*, 39(5), 533-541.
32. Scholz, P. (2016). "Football fan behavior of the oldest club in the Czech Republic". *Journal of Physical Education and Sport*, 112 (1): 694- 696.
33. Sivasub, S., Dlabolová, D. H., Kralikova, V., & Khan, Z. R. (2021). "Assisting you to advance with ethics in research: an introduction to ethical governance and application procedures". *International Journal for Educational Integrity*, 17(1): 1-18.

34. Sun, K., & Ji, T. (2022). "The Relationship Between Perfectionism and Sports Ethics Among Young Athletes Based on Achievement Goal Theory". *Frontiers in Psychology*, 13: 1-6.
35. Tuffour, I. (2017). "A critical overview of interpretative phenomenological analysis: A contemporary qualitative research approach". *Journal of healthcare communications*, 2(4): 2-5.
36. Vargas-Mendoza, N., Fregoso-Aguilar, T., Madrigal-Santillán, E., Morales-González, Á., & Morales-González, J. A. (2018). "Ethical concerns in sport: when the will to win exceed the spirit of sport". *Behavioral Sciences*, 8(9): 78-96.
37. Vitolla, F., Raimo, N., Rubino, M., & Garegnani, G. M. (2021). "Do cultural differences impact ethical issues? Exploring the relationship between national culture and quality of code of ethics". *Journal of International Management*, 27(1): 1-14.
- Zwiech, P. (2021). "Perception of justice in performance appraisal: empirical findings from enterprises from the West Pomeranian Voivodship in Poland". *Procedia Computer Science*, 192: 4649-4657.

References

1. Burton, L. J., Peachey, J. W., & Wells, J. E. (2017). "The role of servant leadership in developing an ethical climate in sport organizations". *Journal of Sport Management*, 31(3): 229-240.
2. Chadwick, S. (2022). "From utilitarianism and neoclassical sport management to a new geopolitical economy of sport". *European Sport Management Quarterly*, 22(5): 685-704.
3. Carter, E. (2009). *Athlete social responsibility (ASR): A grounded theory inquiry into the social consciousness of elite athletes*. M.A. Royal Roads University, British Columbia, Canada.
4. Daneshpajouh, F. (2022). "Ethical politics in the thought of Ayatollah Khamenei". *Islamic Revolution Political Discourse Quarterly*, first year, No.1: 24-44.
5. Dinç, A. (2020). "Investigating the Relationship between Ethical Values and Career Awareness of Iğdir University Sports Science Students". *African Educational Research Journal*, 8: 137-141.
6. Fazeli, H. (2012). "Sports and identity politics". *Journal of Political Science*, 7th year, No.2: 151-174.
7. Fedorov, A. V. (2019). "The heritage of Yuri Lotman, Umberto Eco and Vladimir Propp in the context of media literacy education". *Медиаобразование*, (2): 243-248.
8. Flite, C. A. & Harman, L. B. (2013). "Code of ethics: principles for ethical leadership". *Perspectives in Health Information Management/AHIMA, American Health Information Management Association*, 10 (8): 123-134.
9. Ghorbani, M. H., Mohammadi, E. & Zareian H. (2019). "Developing a Model of Corruption Management in Iran's Sports". *New approaches in sports management*. 7 (26): 121-138.
10. Ghorbani, M. H., Amirmoghadam, M. & Zareian, H. (2018). "Identifying and compiling the model of moral values in Iranian sports". *Journal of research in educational sports*, 7th year, No. 17: 277-304.
11. Harriss, D. J., MacSween, A., & Atkinson, G. (2019). "Ethical standards in sport and exercise science research: 2020 update". *International journal of sports medicine*, 40(13): 813-817.
12. Hutasukut, J., Syamsuri, A. R., Saragih, A., & Sarkum, S. (2021). "Islamic work ethics in management performance perspectives: Conceptualization and value internalization". In *Halal development: Trends, opportunities and challenges*, 8(1): 88-93.
13. Kardišauskas, A. (2015). "Sports Ethics Relativity: Point of View of Athletes and Sport Community Members". *European Journal of Physical Education and Sport*, (4): 181-185.
14. Keshishiyansirki, G. (2022). "A comparative study of Imam Khomeini's and Jürgen Habermas' discourses based on the discourse analysis of Laclau and Mouffe". *Islamic Revolution Political Discourse Quarterly*, first year, No. 2: 43-67.
15. Kuzechian, H., Sardari, M., Ehsani, M. & Amiri, M. (2021). "Design and test of ethical marketing model in sports products industry". *Sports Management Studies*, 13th year, No. 65: 179-202.
16. Laeheem K. (2018). "Relationships between Islamic ethical behavior and Islamic factors among Muslim youths in the three southern border provinces of Thailand". *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 39(2): 305-311.
17. Lachal, J., Revah-Levy, A., Orri, M. & Moro, M. R. (2017). "Metasynthesis: an original method to synthesize qualitative literature in psychiatry". *Frontiers in psychiatry*, 8 (4): 255-269.
18. Maguire, M. & Delahunt, B. (2017). "Doing a thematic analysis: A practical, step-by-step guide for learning and teaching scholars". *All Ireland Journal of Higher Education*, 9(3): 3351-3364.
19. Masters, A. (2015). "Corruption in sport: From the playing field to the field of policy". *Policy and Society*, 34(2): 111-123.
20. Meeuwssen, S., & Kreft, L. (2022). "Sport and Politics in the Twenty-First Century". *Sport, Ethics and Philosophy*, 1-14.
21. Milanović, L., Randelović, N., Živković, D. & Savić, Z. (2021). "Ethics and sports,: Aspects of consideration of different authors". *Fizičko vaspitanje i sport kroz vekove*, 8(2): 16-32.

22. Mirzaei, M., Pourzamani, Z. & Bayat, A. (2022). "Ethical values, social identity and moral ideology with an emphasis on corporate social responsibility". *The Quarterly Journal of Ethics in Technological Sciences*. 17th year, No.1: 183-190.
23. Mortimer, H., Whitehead, J., Kavussanu, M., Gürpınar, B. & Ring, C. (2021). "Values and clean sport". *Journal of Sports Sciences*, 39(5): 533-541.
24. Motahari, M. (2011), *Ethical Philosophy*, Qom: Sadra Publications.
25. Naqdi, V. (2017). "Comparative study of the tendency of people in the society to observe ethics: with an emphasis on the observance of the norm of fairness at the community level". *Journal of Social Analysis of Social Order and Inequality*. Year 8, No. 2: 31-95.
26. Nazarvisi, H., Yektayar, M. & Ghasemi, H. (2020). "Designing a model of media literacy in sports". *Journal of Communication Studies*, 27th year, No. 102: 121-149.
27. Pourabdi, J., Khodaparast, S. & Sa'atchian, V. (2021). "Championship Sport in the System of the Islamic Republic with an Emphasis on the Thought of Ayatollah Khamenei". *Scientific Quarterly Journal of Islamic Revolution*, 17(62): 161-182.
28. Ramzaninejad, R., Ahmadi, F., Ashegi, B. & Eskandaripour, M. (2022), *Advanced Management in Sports Organizations*. Tabriz: Tanin Danesh Publications.
29. Rezaei Jafari, M., Agha Hosseini, A. & Ali Hosseini, A. (2015). "The Discourse of Iran's Islamic Revolution and the Requirements of Spreading Its Values in the Era of Globalization Based on the Discourse Theory of Laclau and Moufe". *Strategic Studies of Public Policy*, Year 6, No. 20: 85-110.
30. Scholz, P. (2016). "Football fan behavior of the oldest club in the Czech Republic". *Journal of Physical Education and Sport*, 112 (1): 694-696.
31. Sivasub, S., Dlabolová, D. H., Kralikova, V., & Khan, Z. R. (2021). "Assisting you to advance with ethics in research: an introduction to ethical governance and application procedures". *International Journal for Educational Integrity*, 17(1): 1-18.
32. Sun, K., & Ji, T. (2022). "The Relationship Between Perfectionism and Sports Ethics Among Young Athletes Based on Achievement Goal Theory". *Frontiers in Psychology*, 13: 1-6.
33. Tajbakhsh, A. (2014). "An Islamic Ethical Approach to Promotion Model of Sports". *Ethics*, 7(25): 45-68.
34. Tuffour, I. (2017). A critical overview of interpretative phenomenological analysis: A contemporary qualitative research approach. *Journal of healthcare communications*. 2(4): 2-5.
35. Vahadanifar, H. (2020). "Criticism and comparative study of different types of definition of ethics in Islamic thought". *research journal of ethics*, 13th year, No. 47: 139-158.
36. Vargas-Mendoza, N., Fregoso-Aguilar, T., Madrigal-Santillán, E., Morales-González, Á. & Morales-González, J. A. (2018). "Ethical concerns in sport: when the will to win exceed the spirit of sport". *Behavioral Sciences*, 8(9): 78-96.
37. Vitolla, F., Raimo, N., Rubino, M., & Garegnani, G. M. (2021). "Do cultural differences impact ethical issues? Exploring the relationship between national culture and quality of code of ethics". *Journal of International Management*, 27(1): 1-14.
38. Zwiach, P. (2021). "Perception of justice in performance appraisal: empirical findings from enterprises from the West Pomeranian Voivodship in Poland". *Procedia Computer Science*, 192: 4649-4657.